

Motion till riksdagen 2022/23:2331

av **Ulrika Westerlund (MP)**

med anledning av prop. 2022/23:45 Vissa frågor om hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hälso- och sjukvården behöver bli bättre på att ta del av och genomföra den kunskap och de forskningsresultat som tagits fram inom katastrofmedicinska centrum för att stärka beredskapen i hela vårdkedjan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka kunskaperna inom katastrofmedicin och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om reglerna kan skärpas för att säkerställa att rätt läkemedel finns på apoteket till dem som behöver det när de behöver det, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta ansvar för att bygga upp beredskapslager och tillsammans med näringsliv, kommuner och regioner säkerställa att lagerhållningen i samhällskritiska försörjningskedjor är tillräcklig för att klara kriser och krig och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Civilt försvar tar sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap samt under krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Det civila försvaret är inte en enskild organisation, utan verksamheten bedrivs bl.a. av statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och frivilligorganisationer.

Hälso- och sjukvården behöver planeras så att situationer med många skadade kan hanteras samtidigt som stora sjukdomsutbrott eller pandemier. Vi behöver en allmän förstärkning av vården och en ökad förmåga i hela vårdkedjan samordnat. En motståndskraftig vård i vardagen ger oss en bättre krisberedskap vid allvarliga händelser.

I alla typer av kriser är tillgången till rätt personal på rätt plats avgörande. Personalen är vårdens viktigaste resurs och tillgång till utbildad personal är en stor utmaning. Vi anser att vårdpersonal måste få bättre förutsättningar på många plan så att yrket blir attraktivt att söka sig till.

Att försörja hälso- och sjukvårdssystemet med materiel måste planeras för och egen produktionsförmåga av viss materiel och vissa grundkomponenter inom medicin kan behövas i vissa fall. Lärdomarna från covid-19-pandemin behöver omhändertas och vi behöver bl.a. skapa en bättre smittspårning.

Hälso- och sjukvården behöver bli bättre på att ta del av och implementera den kunskap och de forskningsresultat som tagits fram inom katastrofmedicinska centrum för att stärka beredskapen i hela vårdkedjan. Vi ställer oss positiva till att kunskaperna ökar inom katastrofmedicin genom att göra katastrofmedicin till en obligatorisk del i grundutbildningen för personal inom hälso- och sjukvården. Arbetet med att klimatanpassa vårdinrättningar och äldreboenden för att klara av värmeböljor behöver också skyndas på.

Apoteken

Covidpandemin har på ett påtagligt sätt visat Sverige och andra länder att en stabil läkemedelsförsörjning är centralt för hälso- och sjukvården och folkhälsan under en samhällskris. Vi vet inte var eller hur nästa kris uppstår. För att kunna hålla tillräckligt flexibla och omfattande lager av nödvändiga material behöver ansvaret ligga på nationell nivå för snabb distribution till regionala lager dit materialen behövs vid en kris. Miljöpartiet ser med oro på hur tillgången till läkemedel i delar av landet försämrats sedan apoteksmarknaden privatiserades. Vi vill utreda om reglerna kan skärpas för att säkerställa att rätt läkemedel finns på apoteket till dem som behöver det när de behöver det.

Lagerhållning

Livsmedel, sjukvårdsmaterial, läkemedel, reservdelar och bränsle är exempel på varor som behöver finnas i lager för att samhället ska få tid till omställning vid störd handel. Nuvarande lagerhållning är inte tillräckligt omfattande och ansvarsförhållandena oklara. Lagerhållningen behöver därför förbättras steg för steg under flera decennier och hela tiden anpassas till de behov som finns i samhället. En del lagerhållning behöver ske centralt i statlig regi, men lager måste också finnas nära människor och verksamheter, och därför behöver offentlig sektor samarbeta med näringslivet om lagerhållning av varor som är kritiska för försörjningen. Det bör också undersökas vilka varor det går att starta eller utöka inhemsk produktion av.

Sveriges Kommuner och Regioner framför i sitt remissvar att det fortfarande saknas en tydlighet gällande förväntade lagernivåer, något SKR ser behövs och som också förväntas förtydligas i och med de regeringsuppdrag som Socialstyrelsen arbetar med för en förbättrad försörjningsberedskap samt i regeringens kommande hantering av dessa rapporter. Tillräcklig lagerhållning behövs i hela kedjan. SKR konstaterar att kodifiering av god apotekssed i enlighet med förslaget inte i sig säkerställer tillräcklig lagerhållning och att det enligt propositionen redan i dag finns skillnader mellan t.ex.

landsbygd och storstäder som inte kan förväntas omhändertas i och med denna proposition.

Miljöpartiet står bakom dessa förslag och ser därför behov av att lagerhållnings-skyldigheten också konkretiseras gällande apotekens lagerhållning liksom för parti-handel och läkemedelsföretag. För att underlätta detta anser Miljöpartiet att den bästa lösningen är att staten tar ansvar för att bygga upp beredskapslager och tillsammans med näringsliv, kommuner och regioner säkerställer att lagerhållningen i samhälls-kritiska försörjningskedjor är tillräcklig för att klara kriser och krig.

Ulrika Westerlund (MP)